

Лозанова 48 ООД

ЦЕНТЪР ЗА ПРЕВОДИ

София 1000, ул. Данте 2, тел./факс: 359 /2/ 981 39 74, тел.: 986 33 45;

lozanova48@infotel.bg

София 1000, ул. Парчевич 68, тел./факс: 359 /2/ 989 40 93

lozanova@infotel.bg

Превод от английски език

ЦЕНТЪР ЗА СЪВМЕСТНА ДЕЙНОСТ КЪМ СВЕТОВНАТА ЗДРАВНА
ОРГАНИЗАЦИЯ И СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ПО ИЗХРАНВАНЕТО
(W H O / F A O) ЗА
ИЗСЛЕДВАНИЯ И ОБУЧЕНИЕ ПО ВЪПРОСИТЕ НА
ВЕТЕРИНАРНОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Instituto Superiore di Sanita – Laboratorio di Medicina Veterinaria

Viale Regina Elena, 299 – 00161 Rome, Italy

Tel.: ++39 06 49902992 Telefax: ++39 06 49387077

E-mail: oms-fao@iss.it

До
Г-жа Мария Харбова
Председател на Комисията по Екология
Общински Съвет
Ул. "Московска" № 33
София 1000 – България

Уважаема Госпожо Харбова,

Благодаря Ви, че се обърнахте към нашия Център за консултация относно проблемите на контрол над бездомните кучета в град София.

Центърът за съвместна дейност на WHO/ FAO за държавно ветеринарно здравеопазване отдавна се интересува от тези, а и други въпроси, свързани с Ветеринарната градска хигиена.

На база изследванията и препоръките, направени от Световната Здравна Организация (WHO) и според международни и местни експерименти и опити, става ясно, че убиването (или отстраняването) на бездомните кучета (в т.ч. скитащи и подивели) не решава проблема.

Всъщност, ако на дадено място има постоянно количество източници на храна и вода и за кучетата има подслон, ще се задържи един постоянен брой живущи там кучета, а така нареченият "капацитет на задържане" ще бъде достигнат за това специфично място. Отделни кучета от групата може да варира, но размерът на популацията като цяло ще остане константа, защото зависи от (и се балансира от) една страна, от раждането на малки кученца и

включването на напуснати кучета, а от друга страна от намаляване на броят поради естествена смърт, промяна на местоживенето, прибиране на подслон или евтаназия. При тези обстоятелства ако една женска роди малки, но "капацитетът за задържане" не се промени, малките няма да се задържат, а или ще умрат поради заболяване, или ще се преместят веднага щом станат самостоятелни от майка си. И все пак, ако едно животно се отстрани от групата, ново младо животно ще го замени, а ако много животни се премахнат, то повече малки кученца ще оцелеят, така че като цяло общата популация винаги ще се връща в "капацитета на задържане".

Съответно, премахването на "излишните" (или в повече) кучета посредством убиването им премахва само симптома, а не решава проблема, а също се оказва и прекалено скъп. Практическите опити са показали, че това много трудно се постига и ако се окаже невъзможно да се хванат и убият всички бездомни кучета за даден район в рамките на два месеца, т.е. продължителността на бременността (каквото е обикновено случаят), общата кучешка популация отново ще се увеличи до "капацитета на задържане".

Направените вмешателства с цел повлияване на "капацитета на задържане" рядко са ефикасни (кучетата могат лесно да си намерят вода, а много съществуващи естествени или направени от човека конструкции могат да се използват като убежища). Единственият параметър, успешно подлежащ на контролиране е снабдяването с храна. Властите трябва правилно да решат проблема с боклуците като направят депата за боклук и храна недостъпни за кучетата (чрез заграждане, като се използва недостъпни за кучетата контейнери за боклук, и пр.), и най-вече чрез приучване на хората да не остават хранителни отпадъци на улиците и да не хранят свободно блуждаещи кучета.

Освен образоването на гражданите, успешната стратегия за справяне с проблема на бездомните кучета включва два подхода, които трябва заедно да се прилагат: 1) Регистриране и идентифициране и 2) програми за Стерилизиране/кастриране и връщане обратно.

1. *Регистрация и идентификация (например чрез татуиране или имплантиране на подкожен чип).* Система за регистриране/идентифициране на кучешката популация може да възпрепятства изоставянето на кучетата, тъй като позволява да се проследи собственика. За съжаление, тази практика не пречи да бъдат изоставяни новородените кученца, нито пречи на хората да захвърлят нежеланите животни в колиби или кучкарници.
2. *Програми за Стерилизиране/кастриране и връщане обратно.* По правило основният източник на кучешката популация е раждането на нежелани кученца. Собствениците доста често изоставят и майката, също, запазвайки само едно мъжко кученце, надявайки се така да избегнат проблема с раждането на ново нежелано потомство. Това разпространено поведение може да бъде ограничавано чрез предлагане на собствениците на новородени кученца безплатно (или евтино) средство за стерилизация/кастриране, последвано от връщане отново в къщи на стерилизираните животни. Този тип програма може трайно да намали общата популация поради това, че ако възрастно животно умре, няма да има новородено попълнение в групата от стерилни животни. Стерилизираното куче може или да бъде върнато

Дим
2

на собственика си (ако е прието) или към своята територия по произход като "куче от квартала, за което ще се грижат местните граждани. Това последно решение има и допълнителното предимство, че кучето пази своята територия от други "външни" кучета.

Стратегията на "стерилизиране плюс регистриране и връщане" е била проучена и практически прилагана в редица страни, които срещат проблеми с бездомните кучета (в т.ч. Италия, Великобритания и САЩ). Практическите резултати от тези програми неизбежно са доказвали, че са едновременно ефективни и спестяват пари. Шансовете за успех при тази политика може да се увеличат чрез подходящо адаптиране на програмите спрямо специфичните местни условия. Срещаните различия в различните държави или в част от тях, се дължат на различията при подхода към животните, разлика в икономическия статут, религията, обществените фактори и т.н.

Надяваме се, че този отчет ще Ви помогне да разрешите проблема си. Разбира се, нашият Център за съвместна дейност разполага с повече данни и по-разширена информация, които можете да ползвате при желание по повдигнатия въпрос.

Много искрено Ваш:

Д-р Агостино Макри
(п) не се чете

Проф. Адриано Мантояни
(п) не се чете

Рим, юни 2003 г.

Долуподписаната, Радосвета Христова Салужева – ЕГН 5704306971, заклет преводач и филолог, гарантирам верността на преведения от мен текст "Отговор на запитване от М.Харбова", състоящ се от 3 (три) страници от английски на български език.

За верността:

Р. Салужева

